

Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (osmo vijeće)

12. listopada 2022. *

„Pristup dokumentima – Uredba (EZ) br. 1049/2001 – Korespondencija Komisije s AstraZenecom i njemačkim vlastima u vezi s količinama i rokovima za isporuku cjepiva protiv bolesti COVID-19 – Izuzeće koje se odnosi na zaštitu sudskog postupka – Dokumenti podneseni u okviru sudskog postupka koji je u trenutku donošenja odluke kojom im se odbija pristup bio završen – Izuzeće koje se odnosi na zaštitu privatnosti i integriteta pojedinca – Izuzeće koje se odnosi na zaštitu komercijalnih interesa treće strane”

U predmetu T-524/21,

Hans-Wilhelm Saure, sa stalnom adresom u Berlinu (Njemačka), kojeg zastupa C. Partsch, odvjetnik,

tužitelj,

protiv

Europske komisije, koju zastupaju G. Gattinara, K. Herrmann i A. Spina, u svojstvu agenata,

tuženika,

OPĆI SUD (osmo vijeće),

u sastavu, tijekom vijećanja: J. Svaningsen (izvjestitelj), predsjednik, C. Mac Eochaidh i J. Laitenberger, suci,

tajnik: S. Jund, administratorica,

uzimajući u obzir pisani dio postupka,

nakon rasprave održane 12. srpnja 2022.,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: njemački

Presudu¹

- 1 Svojom tužbom na temelju članka 263. UFEU-a tužitelj Hans-Wilhelm Saure traži poništenje, s jedne strane, Odluke Komisije C(2021) 5327 *final* od 13. srpnja 2021. kojom se odbija ponovni zahtjev za pristup određenim dokumentima (u daljnjem tekstu: prva pobijana odluka) i, s druge strane, Odluke Komisije C(2022) 870 *final* od 7. veljače 2022. o odbijanju pristupa određenim dokumentima (u daljnjem tekstu: druga pobijana odluka).

Okolnosti spora

- 2 Tužitelj je novinar koji je zaposlen u njemačkom dnevnom listu *Bild*.
- 3 Dopisom od 29. siječnja 2021., na temelju Uredbe (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije (SL 2001., L 145, str. 43.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 1., svezak 16., str. 70.), on je zatražio od Europske komisije pristup preslikama cjelokupne korespondencije koja je od 1. travnja 2020. razmijenjena između nje i, s jedne strane, AstraZenece plc odnosno njezinih društava kćeri kao i, s druge strane, saveznog kancelara Savezne Republike Njemačke odnosno Saveznog ministarstva zdravlja te države članice u pogledu tog društva i tih društava kćeri, s osobitim naglaskom na količine i rokove za isporuku cjepiva protiv bolesti COVID-19 koje je ponudilo navedeno društvo. Taj je zahtjev zaprimljen 1. veljače 2021. pod oznakom GESTDEM 2021/0550.
- 4 Dana 16. ožujka 2021., budući da od Komisije nije zaprimio nikakav odgovor u roku predviđenom člankom 7. stavkom 1. Uredbe br. 1049/2001, kako je bio produžen u skladu sa stavkom 3. te odredbe, tužitelj joj je uputio ponovni zahtjev.
- 5 Istog su dana Komisijine službe potvrdile primitak ponovnog zahtjeva. Dana 9. travnja iste godine, to jest nakon isteka roka za obradu tog zahtjeva, te su službe obavijestile tužitelja da se navedeni zahtjev još uvijek ispituje i da se taj rok produžuje do 30. travnja iste godine, odnosno do isteka dodatnih 15 radnih dana predviđenih člankom 8. stavkom 2. Uredbe br. 1049/2001.
- 6 Europska unija, koju je zastupala Komisija, pokrenula je 23. travnja 2021. protiv AstraZenece sudski postupak pred Tribunalom de première instance francophone de Bruxelles (Prvostupanjski sud na francuskom jeziku u Bruxellesu, Belgija) u vezi s izvršenjem ugovora o predviđenoj kupnji koji je s njim sklopljen.
- 7 Komisijine službe ponovno su 30. travnja 2021. obavijestile tužitelja da na ponovni zahtjev ne može dobiti odgovor u određenom roku te da će učiniti sve što je u njihovim mogućnostima da mu odgovore što je prije moguće. Na taj je datum, u skladu s člankom 8. stavkom 3. Uredbe br. 1049/2001, izostanak odgovora na ponovni zahtjev doveo do implicitne negativne odluke o zatraženim dokumentima protiv koje je tužitelj podnio tužbu za poništenje upisanu pod brojem predmeta T-232/21, koja je odbijena rješenjem od 18. ožujka 2022., Saure/Komisija (T-232/21, neobjavljeno, EU:T:2022:165).

¹ Navedene su samo one točke presude za koje Opći sud smatra da ih je korisno objaviti.

- 8 Rješenjem od 18. lipnja 2021. sudac privremene pravne zaštite je u okviru sudskog postupka između Unije i društva AstraZeneca naložio potonjoj da državama članicama Unije prema obvezujućem vremenskom rasporedom dostavi dodatnih 50 milijuna doza cjepiva, pod prijetnjom izricanja novčane kazne.
- 9 Glavni tajnik Komisije donio je 13. srpnja 2021., u odgovoru na ponovni zahtjev od 16. ožujka 2021., prvu pobijanu odluku. Konkretno, u toj su odluci navedeni različiti dokumenti te je navedeno da pristup tim dokumentima treba odbiti jer se na njih odnosi izuzeće koje se temelji na zaštiti sudskih postupaka, predviđeno člankom 4. stavkom 2. drugom alinejom Uredbe br. 1049/2001, s obzirom na to da je takav postupak bio u tijeku pred Tribunalom de première instance francophone de Bruxelles (Prvostupanjski sud na francuskom jeziku u Bruxellesu, Belgija).
- 10 Komisija je 3. rujna 2021. u priopćenju za medije navela da su Unija i AstraZeneca postigle dogovor kojim se osobito okončava spor koji je bio u tijeku pred Tribunalom de première instance francophone de Bruxelles (Prvostupanjski sud na francuskom jeziku u Bruxellesu, Belgija). Taj je sud u presudi od 15. listopada 2021. prihvatio povlačenje tužbe.
- 11 S obzirom na završetak tog sudskog postupka, glavni tajnik Komisije je 7. veljače 2022., nakon preispitivanja ponovnog zahtjeva od 16. ožujka 2021. na temelju članka 4. stavka 7. Uredbe br. 1049/2001, donio drugu pobijanu odluku iz koje proizlazi da se njome zamjenjuje prva pobijana odluka.
- 12 Kao prvo, Komisija je navela da se izuzeće koje se odnosi na zaštitu sudskog postupka primjenjuje na sve sljedeće dokumente:
- prilog ponudi koju je podnijela AstraZeneca (u daljnjem tekstu: dokument br. 1.2);
 - dokument od 12. lipnja 2020., koji su AstraZeneca i vlade više država članica razmijenile s ciljem pregovora i sklapanja ugovora o financiranju (u daljnjem tekstu: dokument br. 2);
 - nacrt ugovora o financiranju koji je AstraZeneca 24. lipnja 2020. poslala vladama više država članica (u daljnjem tekstu: dokument br. 3);
 - dokument od 20. studenoga 2020. o plaćanju drugog obroka predviđenog ugovorom o predviđenoj kupnji sklopljenog s AstraZenecom (u daljnjem tekstu: dokument br. 5);
 - prezentacije koje je AstraZeneca upotrijebila na sastancima upravljačkog odbora od 4. prosinca 2020., 22. siječnja, 1., 11., 19. i 23. veljače te 11. ožujka 2021. (u daljnjem tekstu: dokument br. 6);
 - prezentaciju koju je AstraZeneca upotrijebila na sastanku od 7. prosinca 2020. (u daljnjem tekstu: dokument br. 7);
 - prezentaciju koju je AstraZeneca upotrijebila na sastanku od 19. siječnja 2021. (u daljnjem tekstu: dokument br. 8);
 - dokument koji se odnosi na datume isporuke cjepiva (u daljnjem tekstu: dokument br. 9) s pet priloga (u daljnjem tekstu: dokumenti br. 9.1 do 9.5);

- prezentaciju koju je AstraZeneca upotrijebila na sastanku upravljačkog odbora od 25. siječnja 2021. (u daljnjem tekstu: dokument br. 10).
- 13 Usto, Komisija je na temelju izuzeća koje se odnosi na zaštitu sudskog postupka djelomično odbila pristup porukama elektroničke pošte koje su Komisija i AstraZeneca razmijenile 27. srpnja 2020. (u daljnjem tekstu: dokument br. 11).
- 14 Kao drugo, Komisija je na temelju izuzeća koje se odnosi na zaštitu privatnosti i integriteta pojedinca, predviđenog u članku 4. stavku 1. točki (b) Uredbe br. 1049/2001, djelomično odbila pristup određenim dokumentima, u kojima je prikrila osobne podatke predstavnika AstraZenece i članova Komisijina osoblja koji nemaju više rukovodeće funkcije. Riječ je o sljedećim dokumentima:
- poruci elektroničke pošte poslanoj Komisiji koja sadržava ponudu AstraZenece (u daljnjem tekstu: dokument br. 1.1);
 - porukama elektroničke pošte koje su AstraZeneca, Komisija i njemačka vlada razmijenile između 2. i 13. srpnja 2020. (u daljnjem tekstu: dokument br. 4);
 - dokumentu br. 11;
 - ugovoru o predviđenoj kupnji sklopljenom 27. kolovoza 2020. između AstraZenece i Komisije (u daljnjem tekstu: dokument br. 12).
- 15 Kao treće, Komisija je navela da izuzeće koje se odnosi na zaštitu komercijalnih interesa, predviđeno u članku 4. stavku 2. prvoj alineji Uredbe br. 1049/2001, opravdava samo djelomičan pristup sljedećim dokumentima:
- zapisnicima sa sastanaka upravljačkog odbora od 4. prosinca 2020., 22. siječnja, 1., 11., 19. i 23. veljače te od 11. ožujka 2021. (u daljnjem tekstu: dokumenti br. 6.1 do 6.6);
 - dokumentu br. 12.
- 16 Osim toga, budući da se na dokument koji sadržava ponudu AstraZenece (u daljnjem tekstu: dokument br. 1) primjenjivala opća pretpostavka povjerljivosti na temelju izuzeća koje se odnosi na zaštitu komercijalnih interesa, Komisija je u cijelosti odbila pristup navedenom dokumentu.
- 17 Kao četvrto, Komisija je odobrila potpuni pristup dvama priložima dokumentu br. 11.

Zahtjevi stranaka

- 18 Tužitelj svojom tužbom od Općeg suda zahtijeva da:
- poništi prvu pobijanu odluku;
 - naloži Komisiji snošenje troškova.

- 19 Komisija u svojem zahtjevu za obustavu postupka od Općeg suda zahtijeva da:
- utvrdi da se postupak po tužbi obustavlja;
 - naloži svakoj stranci snošenje vlastitih troškova.
- 20 U podnesku kojim se vrši prilagodba tužbe tužitelj od Općeg suda zahtijeva da poništi drugu pobijanu odluku.
- 21 U odgovoru na prilagodbu tužbe, Komisija od Općeg suda zahtijeva da:
- odbije tužbu kako je prilagođena;
 - naloži tužitelju snošenje troškova.

Pravo

[omissis]

Zahtjev za poništenje druge pobijane odluke

- 28 U prilog zahtjevu za poništenje druge pobijane odluke tužitelj ističe tri tužbena razloga koji se temelje na neprimjenjivosti triju izuzeća na koja se Komisija pozvala kako bi opravdala odbijanje pristupa traženim dokumentima.

Prvi tužbeni razlog, koji se temelji na neprimjenjivosti članka 4. stavka 2. druge alineje Uredbe br. 1049/2001

- 29 Tužitelj tvrdi da se izuzeće koje se odnosi na zaštitu sudskog postupka primjenjuje samo dok je spor u tijeku pred sudom. Budući da je postupak pred Tribunalom de première instance francophone de Bruxelles (Prvostupanjski sud na francuskom jeziku u Bruxellesu, Belgija) završen, otkrivanje traženih dokumenata više ne može ugroziti nikakav sudski postupak u smislu članka 4. stavka 2. druge alineje Uredbe br. 1049/2001. Osim toga, ističe da se na temelju članka 871.bis belgijskog Zakonika o sudovima ne može odstupiti od jasnog teksta tog članka.
- 30 Komisija ističe da se ovom slučaju izuzeće koje se odnosi na zaštitu sudskog postupka na određene dokumente podnesene u okviru navedenog postupka primjenjuje čak i nakon završetka sudskog postupka. Smatra da je odbijanje pristupa predmetnim dokumentima nužno kako bi se, među ostalim, zajamčilo poštovanje cjelovitosti sudskog postupka.
- 31 Također se poziva na svoju obvezu lojalne suradnje sa sudskim tijelima koja joj nalaže da ne otkrije određene dokumente podnesene tijekom tog postupka koji su na temelju članka 871.bis belgijskog Zakonika o sudovima kvalificirani kao povjerljivi.
- 32 Osim toga, tužitelj se nije pozvao ni na jedan prevladavajući javni interes koji bi mogao opravdati otkrivanje tih dokumenata javnosti.

- 33 Na temelju članka 4. stavka 2. druge alineje Uredbe br. 1049/2001, institucije uskraćuju pristup dokumentu ako bi njegovo otkrivanje ugrozilo zaštitu sudskih postupaka osim ako za otkrivanje predmetnog dokumenta postoji prevladavajući javni interes.
- 34 Osim toga, u skladu s prvom rečenicom članka 4. stavka 7. Uredbe br. 1049/2001, izuzeća utvrđena stavcima 1. do 3. primjenjuju se samo za razdoblje tijekom kojega je zaštita opravdana na temelju sadržaja dokumenta.
- 35 Iz toga slijedi da je primjena izuzeća predviđenog u članku 4. stavku 2. drugoj alineji Uredbe br. 1049/2001 nužno vremenski ograničena jer ne dopušta otkrivanje dokumenata samo onoliko dugo koliko, s obzirom na njihov sadržaj, postoji opasnost od ugrožavanja sudskog postupka (vidjeti u tom smislu presudu od 6. veljače 2020., *Compañía de Tranvías de la Coruña/Komisija*, T-485/18, EU:T:2020:35, t. 43. i navedenu sudsku praksu).
- 36 Prema sudskoj praksi, zaštita tih postupaka objašnjava se nužnošću da se osigura poštovanje načela jednakosti oružja i dobrog sudovanja (vidjeti u tom smislu presudu od 21. rujna 2010. *Švedska i dr./API i K, C-514/07 P, C-528/07 P i C-532/07 P*, EU:C:2010:541, t. 85.).
- 37 Kad je riječ o poštovanju načela jednakosti oružja, osobito je utvrđeno da ako bi sadržaj dokumenata kojima se navodi stajalište institucije u sporu postao predmet javne rasprave, kritike koje su protiv njih usmjerene mogle bi neopravdano utjecati na stajalište institucije pred predmetnim sudovima (vidjeti presudu od 6. veljače 2020., *Compañía de Tranvías de la Coruña/Komisija*, T-485/18, EU:T:2020:35, t. 39. i navedenu sudsku praksu).
- 38 Kad je riječ o dobrom sudovanju i cjelovitosti sudskog postupka, isključenje sudske aktivnosti iz područja primjene prava na pristup dokumentima opravdano je s obzirom na nužnost jamčenja, tijekom cijelog sudskog postupka, da se rasprave između stranaka kao i donošenje odluke dotičnog suda u predmetu u kojem odlučuje odvijaju neometano, bez vanjskih pritisaka na sudsku aktivnost (vidjeti presudu od 6. veljače 2020., *Compañía de Tranvías de la Coruña/Komisija*, T-485/18, EU:T:2020:35, t. 40. i navedenu sudsku praksu).
- 39 U ovom slučaju valja istaknuti da se dokumenti kojima je Komisija odbila pristup odnose na količine i isporuku cjepiva koje je proizvela AstraZeneca i da je riječ o dokumentima koje je ta institucija posjedovala prije 16. ožujka 2021., datuma kada je tužitelj podnio ponovni zahtjev za pristup.
- 40 Tek su nakon toga ti dokumenti bili podneseni u okviru sudskog postupka pokrenutog pred Tribunalom de première instance francophone de Bruxelles (Prvostupanjski sud na francuskom jeziku u Bruxellesu, Belgija) 23. travnja 2021. u vezi s isporukom cjepiva na temelju ugovora o predviđenoj kupnji sklopljenog s AstraZenecom. Navedeni postupak okončan je 15. listopada iste godine, na dan kada je nacionalni sud prihvatio povlačenje tužbe, što je za posljedicu imalo pravomoćno okončanje tog postupka.
- 41 Stoga je na dan donošenja druge pobijane odluke, 7. veljače 2022., sudski postupak koji bi mogao opravdati primjenu izuzeća koje se odnosi na zaštitu navedenih postupaka bio završen.
- 42 U tom kontekstu valja podsjetiti na to da je točno da se dokument koji nije bio sastavljen u kontekstu određenog sudskog postupka može zaštititi na temelju izuzeća predviđenog u članku 4. stavku 2. drugoj alineji Uredbe br. 1049/2001 ako je na dan kada je odgovoreno na

zahtjev za pristup bio podnesen u okviru takvog sudskog postupka (presuda od 29. listopada 2020., Intercept Pharma i Intercept Pharmaceuticals/EMA, C-576/19 P, EU:C:2020:873, t. 48.).

- 43 Međutim, s jedne strane, iz široke definicije pojma „dokument”, kako je navedena u članku 3. točki (a) Uredbe br. 1049/2001, kao i iz formulacije i samog postojanja izuzeća koje se odnosi na zaštitu sudskog postupka, proizlazi da zakonodavac Unije iz prava građana na pristup nije htio isključiti sudjelovanje institucija u sudskim postupcima, nego da je u tom smislu predvidio da te institucije odbijaju otkriti dokumente o sudskom postupku ako bi to otkrivanje ugrozilo postupke na koje se ti dokumenti odnose (vidjeti presudu od 27. veljače 2015., Breyer/Komisija, T-188/12, EU:T:2015:124, t. 43. i navedenu sudsku praksu).
- 44 S druge strane, iz prve rečenice članka 4. stavka 7. Uredbe br. 1049/2001 proizlazi da je za utvrđivanje je li dokument obuhvaćen jednim od izuzeća od prava na pristup dokumentima predviđenima u stavicima 1. do 3. tog članka jedino važan sadržaj traženog dokumenta (presuda od 29. listopada 2020., Intercept Pharma i Intercept Pharmaceuticals/EMA, C-576/19 P, EU:C:2020:873, t. 36.).
- 45 Iz točaka 43. i 44. ove presude proizlazi da okolnost da je dokument bio podnesen u okviru sudskog postupka podrazumijeva samo to da se takav dokument može zaštititi na temelju izuzeća predviđenog u članku 4. stavku 2. drugoj alineji Uredbe br. 1049/2001, što valja provjeriti s obzirom na sadržaj tog dokumenta, u skladu s člankom 4. stavkom 7. Uredbe br. 1049/2001.
- 46 Drugim riječima, kako bi se ocijenilo je li izuzeće koje se odnosi na zaštitu sudskog postupka nakon završetka tog postupka više nije moglo opravdati odbijanje pristupa spornim dokumentima, kao što to tvrdi tužitelj, valja ispitati je li, s obzirom na sadržaj tih dokumenata, Komisija dokazala da bi njihovo otkrivanje i dalje ugrožavalo takav postupak.
- 47 Međutim, u ovom slučaju Komisija nije objasnila na koji bi način pristup predmetnim dokumentima, s obzirom na njihov sadržaj, mogao i dalje konkretno i stvarno ugroziti sudski postupak koji je u trenutku donošenja odluke kojom im se odbija pristup bio završen.
- 48 Stoga, u nedostatku takvog objašnjenja koje bi proizlazilo iz konkretnog ispitivanja sadržaja spornih dokumenata, tužitelj u biti pravilno tvrdi da otkrivanje dokumenta podnesenog u okviru predmetnog sudskog postupka više ne može ugroziti sudsku aktivnost nacionalnog suda pred kojim se vodi postupak jer je ta aktivnost, nakon završetka postupka, završena. Isto tako, u takvim okolnostima to otkrivanje načelno više ne može ugroziti obranu donositelja navedenog dokumenta i, slijedom toga, povrijediti načelo jednakosti oružja, kao što je to Komisija priznala na raspravi, tijekom koje se usredotočila na nužnost jamčenja poštovanja cjelovitosti sudskog postupka. U vezi s prethodno navedenim, također valja utvrditi da su se rasprave između stranaka, kao i vijećanje predmetnog suda u predmetu u prvostupanjskom postupku, nakon završetka postupka mogle odvijati u potpunosti neometano, bez vanjskih pritisaka na sudsku aktivnost.
- 49 Taj zaključak nije doveden u pitanje točkom 132. presude od 21. rujna 2010., Švedska i dr./API i K, C-514/07 P, C-528/07 P i C-532/07 P, EU:C:2010:541), na koju se Komisija pozvala na raspravi. Naime, Sud je u tom predmetu presudio da institucija može odbiti pristup podnescima sastavljenima u okviru završenog sudskog postupka kada se nakon ispitivanja sadržaja tih podnesaka pokaže da oni sadržavaju argumente koji su upotrijebljeni u prilog pravnom stajalištu

koje ta institucija brani u drugom sličnom sudskom postupku koji je još uvijek u tijeku. U takvom slučaju ne može se isključiti mogućnost da bi otkrivanje tih podnesaka moglo negativno utjecati na taj potonji postupak.

- 50 Međutim, u ovom slučaju u trenutku donošenja druge pobijane odluke nikakav drugi sudski postupak nije bio u tijeku, pa čak ni predstojao.
- 51 Neovisno o tom utvrđenju, Komisija ipak tvrdi da je, kako bi postupila u skladu sa zahtjevima iz članka 871.bis belgijskog Zakonika o sudovima, bila dužna odbiti pristup tim dokumentima neovisno o njihovom sadržaju.
- 52 U tom se članku posebno ističe:

„Stranke [...] koje su zbog sudjelovanja u sudskom postupku ili pristupa dokumentima koji su dio takvog sudskog postupka saznale za poslovnu tajnu ili navodnu poslovnu tajnu [...] koju je sud, u odgovoru na valjano obrazložen zahtjev zainteresirane stranke ili po službenoj dužnosti, kvalificirao kao povjerljivu, nisu ovlaštene koristiti se tom poslovnim tajnom odnosno navodnom poslovnim tajnom niti je otkriti.

Ta se obveza povjerljivosti [...] primjenjuje i nakon okončanja sudskog postupka.”

- 53 Drugim riječima, stranka u sudskom postupku nije ovlaštena otkriti poslovnu tajnu odnosno navodnu poslovnu tajnu za koju je doznala zbog sudjelovanja u postupku, čak i nakon njegova okončanja, ako je sud odlučio da takva tajna mora ostati povjerljiva.
- 54 Međutim, Komisija se ne može pozvati na taj članak kako bi opravdala primjenu članka 4. stavka 2. druge alineje Uredbe br. 1049/2001 i, stoga, odbijanje pristupa predmetnim dokumentima.
- 55 Kao prvo, valja istaknuti da se člankom 871.bis belgijskog Zakonika o sudovima prenosi članak 9. stavak 1. Direktive (EU) 2016/943 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2016. o zaštiti neotkrivenih znanja i iskustva te poslovnih informacija (poslovne tajne) od nezakonitog pribavljanja, korištenja i otkrivanja (SL 2016., L 157, str. 1.).
- 56 Uvodnom izjavom 11. te direktive propisuje se da ona ne bi trebala utjecati na primjenu pravila Unije ili nacionalnih pravila kojima se zahtijeva otkrivanje informacija, uključujući poslovne tajne, javnosti ili tijelima javne vlasti. Ona ne bi trebala utjecati ni na primjenu pravila kojima se tijelima javne vlasti dopušta prikupljanje informacija radi obavljanja njihovih dužnosti ili pravila kojima se tim tijelima javne vlasti dopušta daljnje otkrivanje relevantnih informacija javnosti ili se to od njih zahtijeva. Takva pravila obuhvaćaju, posebice, pravila o otkrivanju, od strane institucija i tijela Unije ili nacionalnih tijela javne vlasti, poslovnih informacija koje su u njihovom posjedu, među ostalim, na temelju Uredbe br. 1049/2001.
- 57 Iz toga proizlazi da se Komisija ne može pozvati na odredbu nacionalnog prava kojom se prenosi ta direktiva kako bi izbjegla obveze koje ima na temelju Uredbe br. 1049/2001.
- 58 Kao drugo, s jedne strane, valja podsjetiti na to da, kao što to proizlazi iz točke 39. ove presude i kao što je to Komisija na raspravi potvrdila, sporni dokumenti nisu dokumenti koje Komisija posjeduje zbog njezina sudjelovanja u sudskom postupku u smislu članka 871.bis belgijskog Zakonika o sudovima jer su oni u njezinom posjedu bili već prije početka tog postupka.

- 59 S druge strane, valja primijetiti da se u drugoj pobijanoj odluci Komisija pozvala na rješenje nacionalnog suda kojim je taj sud odlučio da određeni dokumenti podneseni u tom postupku ostaju obuhvaćeni obvezom zaštite njihove povjerljivosti u skladu s člankom 871.bis belgijskog Zakonika o sudovima.
- 60 Međutim, iz Komisijinih odgovora na mjeru upravljanja postupkom u biti proizlazi da nacionalni sud pred kojim se vodi postupak nije donio nikakvu odluku na temelju tog članka. Naime, same su stranke sklopile nagodbu u skladu s kojom određeni dokumenti podneseni tijekom tog postupka ostaju povjerljivi na temelju navedenog članka, koji je uostalom trebao zamijeniti odluku suda u tom pogledu.
- 61 U tom je pogledu osobito važno utvrditi da su stranke, u dijelu dokumenta kojim su nacionalni sud obavijestile o svojoj nagodbi, koji sadržava njihove zahtjeve, od Tribunalala de première instance francophone de Bruxelles (Prvostupanjski sud na francuskom jeziku u Bruxellesu, Belgija) izričito zahtijevale da „[u]tvrđi da se obveza povjerljivosti, kako je navedena u [njihovim] dopisima [...] primjenjuje i nakon okončanja sudskog postupka, u skladu s člankom 871.bis [stavkom] 1. [trećom] alinejom Zakonika o sudovima”.
- 62 Međutim, u svojoj presudi od 15. listopada 2021. nacionalni sud ograničio se na to da, s jedne strane, prihvati „povlačenje tužbe tužitelja” i, s druge strane, „nagodbu strankama o troškovima”, bez zauzimanja stajališta o dijelu zahtjeva kojim ga stranke pozivaju da „utvrdi” da će određeni dokumenti ostati povjerljivi nakon okončanja postupka.
- 63 Iz rješenja o privremenoj pravnoj zaštiti od 18. lipnja 2021. također ne proizlazi da je sud odlučio da određene dokumente podnesene tijekom sudskog postupka treba smatrati povjerljivima na temelju članka 871.bis Zakonika o sudovima. Naime, u tom se rješenju samo navodi da su „[na] raspravi od 26. svibnja 2021., i na zahtjev, stranke potvrdile da oznaka povjerljivosti na određenim ispravama i ulomcima njihovih zahtjeva ne sprječava to da sud u [tom] rješenju navede njihove određene dijelove”, bez navođenja tog članka ili njegova sadržaja.
- 64 U tim okolnostima treba smatrati da Komisija ne može, običnom nagodbom sklopljenom s trećim društvom, ograničiti pravo svakog građanina Unije koje proizlazi izravno iz članka 2. stavka 1. Uredbe br. 1049/2001 na pristup dokumentima koje ta institucija posjeduje. U istom smislu, priznati da se institucija može pozivati na takvu nagodbu kako bi odbila pristup dokumentima koje posjeduje značilo bi dopustiti joj da zaobiđe svoju obvezu da omogući pristup tim dokumentima, osim ako bi njihovo otkrivanje ugrozilo neki od interesa zaštićenih člankom 4. Uredbe br. 1049/2001.
- 65 Iz prethodno navedenog također proizlazi da se Komisija, s obzirom na to da su se stranke same dogovorile da određene dokumente kvalificiraju kao povjerljive bez intervencije nacionalnog suda različite od one iz točaka 61. do 63. ove presude, ne može pozvati na svoju obvezu lojalne suradnje sa pravosudnim tijelima država članica kako bi opravdala odbijanje pristupa tim dokumentima.
- 66 Kao treće, važno je napomenuti da se svrha članka 871.bis belgijskog Zakonika o sudovima, u dijelu u kojem se odnosi na zaštitu poslovnih tajni, razlikuje od svrhe članka 4. stavka 2. druge alineje Uredbe br. 1049/2001, kojim se nastoji osigurati poštovanje načela jednakosti oružja kao i načela dobrog sudovanja i cjelovitosti sudskog postupka. Stoga sama činjenica da sporni

dokumenti sadržavaju poslovne tajne ili navodne poslovne tajne u svakom slučaju ne objašnjava na koji bi način pristup tim dokumentima konkretno i stvarno mogao i dalje ugroziti sudski postupak koji je u trenutku donošenja druge pobijane odluke bio završen.

- 67 Slijedom toga, iako nije isključeno da dokument koji sadržava poslovnu tajnu može biti obuhvaćen jednim ili drugim izuzećem predviđenim u članku 4. Uredbe br. 1049/2001, kao što je izuzeće koje se odnosi na zaštitu komercijalnih interesa, a što je na predmetnoj instituciji da provjeri s obzirom na sadržaj predmetnog dokumenta, sama okolnost da je takva poslovna tajna otkrivena u okviru sudskog postupka koji je sada završen i da su je stranke kvalificirale kao povjerljivu u smislu članka 871.bis belgijskog Zakonika o sudovima, nije dovoljna kako bi se opravdala primjena izuzeća predviđenog člankom 4. stavkom 2. drugom alinejom Uredbe br. 1049/2001 na predmetne dokumente.
- 68 S obzirom na sve prethodno navedeno, prvi tužbeni razlog valja prihvatiti.

[omissis]

Treći tužbeni razlog, koji se temelji na neprimjenjivosti članka 4. stavka 2. prve alineje Uredbe br. 1049/2001

[omissis]

- 104 Budući da prvi tužbeni razlog treba prihvatiti i da se Komisija u drugoj pobijanoj odluci nije pozvala ni na jedno drugo izuzeće kako bi opravdala odbijanje pristupa dokumentima br. 1.2, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 9.1 do 9.5 i 10 te dijelu dokumenta br. 11, navedenu odluku valja poništiti u dijelu u kojem se njome tužitelju odbija pristup tim dokumentima.
- 105 Konkretnije, kad je riječ o dokumentu br. 1.2 koji čini prilog ponudi AstraZenece (dokument br. 1), valja istaknuti da je, kao što to proizlazi iz točke 97. ove presude, točno da je Komisija u drugoj pobijanoj odluci navela da su ponuda i njezini prilozi obuhvaćeni općom pretpostavkom povjerljivosti prema kojoj bi njihovo otkrivanje ugrozilo zaštitu AstraZenecinih komercijalnih interesa. Međutim, u odgovoru na pitanje Općeg suda na raspravi Komisija je pojasnila da se ne namjerava pozvati na izuzeće koje se odnosi na zaštitu komercijalnih interesa u pogledu dokumenta br. 1.2, koji je isključivo obuhvaćen izuzećem koje se odnosi na zaštitu sudskog postupka.
- 106 S druge strane, ovu tužbu treba odbiti u dijelu u kojem je usmjerena protiv druge pobijane odluke u dijelu u kojem se ona odnosi na odbijanje pristupa dokumentima br. 1, 1.1, 4, 6.1 do 6.6 i 12. te podacima iz dokumenta br. 11 koji su obuhvaćeni izuzećem koje se odnosi na privatnost i integritet pojedinca.

[omissis]

Slijedom navedenog,

OPĆI SUD (osmo vijeće)

proglašava i presuđuje:

- 1. Obustavlja se postupak povodom zahtjeva za poništenje Odluke Komisije C(2021) 5327 *final* od 13. srpnja 2021. kojom se odbija ponovni zahtjev za pristup određenim dokumentima.**
- 2. Poništava se Odluka Komisije C(2022) 870 *final* od 7. veljače 2022. u dijelu u kojem je njome Hansu-Wilhelmu Saureu odbijen pristup sljedećim dokumentima:**
 - prilogu ponudi koju je podnijela AstraZeneca (dokument br. 1.2);
 - dokumentu od 12. lipnja 2020., koji su AstraZeneca i vlade više država članica razmijenile s ciljem pregovora i sklapanja ugovora o financiranju (dokument br. 2);
 - nacrtu ugovora o financiranju koji je AstraZeneca 24. lipnja 2020. poslala vladama više država članica (dokument br. 3);
 - dokumentu od 20. studenoga 2020. o plaćanju drugog obroka predviđenog ugovorom o predviđenoj kupnji sklopljenog s AstraZenecom (dokument br. 5);
 - prezentacijama koje je AstraZeneca upotrijebila na sastancima upravljačkog odbora od 4. prosinca 2020., 22. siječnja, 1., 11., 19. i 23. veljače te 11. ožujka 2021. (dokument br. 6);
 - prezentaciji koju je AstraZeneca upotrijebila na sastanku od 7. prosinca 2020. (dokument br. 7);
 - prezentaciji koju je AstraZeneca upotrijebila na sastanku od 19. siječnja 2021. (dokument br. 8);
 - dokumentu koji se odnosi na datume isporuke cjepiva (dokument br. 9) s pet priloga (dokumenti br. 9.1 do 9.5);
 - prezentaciji koju je AstraZeneca upotrijebila na sastanku upravljačkog odbora od 25. siječnja 2021. (dokument br. 10);
 - dijelu poruka elektroničke pošte koje su Komisija i AstraZeneca razmijenile 27. srpnja 2020. (dokument br. 11).
- 3. U preostalom dijelu tužba se odbija.**
- 4. Europskoj komisiji nalaže se snošenje troškova.**

Svenningsen

Mac Eochaidh

Laitenberger

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 12. listopada 2022.

Potpisi